

ZARZĄDZENIE NR 63/21
REKTORA PAŃSTWOWEJ UCZELNI STANISŁAWA STASZICA W PILE
z dnia 2 września 2021 r.

w sprawie Komisji ds. Etyki Badań Naukowych

Na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) oraz § 12 ust. 1-3 Statutu Państwowej Uczelni Stanisława Staszica w Pile

zarządza się, co następuje:

- § 1.** Z dniem 1 października 2021 r. tworzy się w Uczelni Komisję ds. Etyki Badań Naukowych, zwanej dalej „Komisją”, której celem jest opiniowanie do realizacji wszystkich projektów badawczych z udziałem ludzi prowadzonych przez studentów lub pracowników Uczelni, pod kątem ich zgodności z zasadami etyki w zakresie respektowania praw ochrony dóbr osobistych uczestników projektu badawczego (badających/badanych).
- § 2.**
1. Komisja opiniuje nieinwazyjne badania empiryczne z udziałem ludzi, które nie prowadzą do ingerencji w organizm badanego, w tym do pobierania płynów ustrojowych, podawania leków i wszelkich substancji uznawanych za szkodliwe lub zmieniające stan psychiczny (tzw. psychoaktywnych, w tym alkoholu niezależnie od dawek).
 2. Komisja nie opiniuje medycznych badań naukowych mających charakter eksperymentu medycznego w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentyisty (Dz.U. z 2021 r. poz. 790).
 3. Za etyczną stronę badań realizowanych na potrzeby prac dyplomowych (licencjackich, inżynierskich, magisterskich, podyplomowych) i innych prac empirycznych realizowanych w Państwowej Uczelni Stanisława Staszica w Pile, zwanej dalej Uczelnią, odpowiada opiekun naukowy lub prowadzący zajęcia.
 4. Komisja może rozpatrzyć również projekty badawcze nieopisane wyżej, które zdaniem wnioskodawców wymagają opinii o charakterze etycznym.
- § 3.**
1. Komisja realizuje swoje zadania w sposób bezstronny, poufny i przejrzysty. W przypadku wystąpienia potencjalnego konfliktu interesów któregoś z członków Komisji w odniesieniu do rozpatrywanego wniosku, obligatoryjnie zostaje on wyłączony z procedowania nad daną sprawą. Członkowie Komisji są zobowiązani do zachowania w tajemnicy informacji uzyskanych w związku z udziałem w pracach Komisji.
 2. Prowadzący badania, opiekun naukowy (prowadzący zajęcia) oraz Komisja kierują się w swoich działaniach związanych z badaniami podstawowymi zasadami etyki badań naukowych w Uczelni określonymi odrębnym zarządzeniem rektora.

- § 4.**
1. Kadencja Komisji trwa 4 lata i rozpoczyna się 1 października, z zastrzeżeniem ust. 6.
 2. Członkowie Komisji, w tym sekretarz, są powoływani i odwoływani przez rektora spośród pracowników Uczelni.
 3. Komisja wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i jego zastępcę. W każdym przypadku, gdy w zarządzeniu jest mowa o przewodniczącym, rozumie się przez to także jego zastępcę wykonującego w zastępstwie obowiązki i kompetencje przewodniczącego.
 4. Członkiem komisji może być osoba, która:
 - 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
 - 2) korzysta z pełni praw publicznych;
 - 3) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
 - 4) nie była karana karą dyscyplinarną.
 5. Jeśli członek Komisji jest wnioskodawcą, zostaje wykluczony z prac Komisji nad takim wnioskiem.
 6. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący może wystąpić o doraźne powołanie członka komisji na czas rozpatrzenia wniosku. Przepisy ust. 4 stosuje się odpowiednio.

- § 5.**
1. Wniosek w sprawie wydania opinii składa osoba zainteresowana.
 2. Wniosek o opinię mogą złożyć również władze rektor, prorektor lub kierownik katedry. Wzór wniosku stanowi załącznik do zarządzenia.
 3. Wnioskodawca kieruje wniosek do przewodniczącego Komisji w formie papierowej oraz w formie elektronicznej (na nośniku danych).

- § 6.**
1. Przewodniczący, po zapoznaniu się z dokumentacją, przekazuje ją dwóm członkom Komisji, których dziedzina jest najbliższa treści wniosku, w celu przygotowania przez nich opinii.
 2. Członkowie Komisji, o których mowa w ust. 1, prezentują opinie, a przewodniczący po uwzględnieniu uwag członków Komisji:
 - 1) w przypadku opinii pozytywnych formułuje jednolitą treść opinii, która następnie podlega procedurze głosowania;
 - 2) w przypadku opinii negatywnych Komisja formułuje jednolitą treść negatywnej opinii oraz jej uzasadnienie, które następnie podlegają procedurze głosowania;
 - 3) w przypadku rozbieżnych opinii podejmuje decyzję stosując odpowiednio pkt 1 lub 2.
 3. Każdemu członkowi Komisji przysługuje w głosowaniu jeden głos, który oddaje za przyjęciem lub za odrzuceniem opinii.
 4. Komisja wydaje opinię:
 - 1) negatywną – w przypadku stwierdzenia niezgodności z normami etycznymi (opinia taka wymaga zwięzłego pisemnego uzasadnienia);
 - 2) pozytywną – potwierdzającą zgodność procedur z przyjętymi normami etycznymi (opinia ta nie wymaga uzasadnienia).

5. Rozpoczęcie badań, o których mowa w zarządzeniu, może nastąpić po uzyskaniu opinii pozytywnej, z zastrzeżeniem § 7.
6. Za wydanie opinii Uczelnia nie pobiera opłat od wnioskodawców.

- § 7.**
1. Wydając opinię pozytywną Komisja może zobowiązać wnioskodawcę do składania regularnych sprawozdań z przebiegu badania, jego aspektów etycznych oraz do przedłożenia raportu końcowego z jego realizacji.
 2. Niestosowanie się do zobowiązania określonego w ust. 1 może skutkować cofnięciem lub zawieszeniem opinii pozytywnej.
 3. O cofnięciu lub zawieszeniu opinii pozytywnej decyduje przewodniczący informując o tym wnioskodawcę i wzywając go do prawidłowej realizacji zobowiązania określonego w ust. 1.
 4. W przypadku cofnięcia lub zawieszenia opinii pozytywnej, wnioskodawca jest zobowiązany do niezwłocznego zaprzestania prowadzenia badań w chwili otrzymania informacji o cofnięciu lub zawieszeniu.
 5. W przypadku rozpoczęcia prawidłowej realizacji zobowiązania określonego w ust. 1 przewodniczący odwiesza pozytywną opinię informując o tym wnioskodawcę, a wnioskodawca może kontynuować prowadzenie badań z chwilą otrzymania informacji o odwieszeniu.
 6. W przypadku cofnięcia pozytywnej opinii Komisja ponownie podejmuje opinię zgodnie z § 6, z zastrzeżeniem, że dla uzasadnienia wydania opinii negatywnej wystarczy niewykonywanie, nieprawidłowe wykonywanie obowiązku określonego w ust. 1.

- § 8.**
1. W przypadku, gdy członek Komisji poweźmie informację o prowadzeniu badań niezgodnie z podstawowymi zasadami etyki badań naukowych w Uczelni jest zobowiązany poinformować przewodniczącego.
 2. Jeśli w trakcie prowadzenia badania zaistnieją okoliczności, które mogą wpłynąć na przebieg badania, w tym zmiany w zespole badawczym, wnioskodawca jest zobowiązany powiadomić komisję.
 3. W przypadku, gdy członek Komisji poweźmie informację o takich zmianach bez powiadomienia Komisji, jest zobowiązany poinformować przewodniczącego.
 4. Do przypadków określonych w ust. 1-3 przepisy § 7 ust. 2-6 stosuje się odpowiednio.

- § 9.**
1. Komisja obraduje raz w miesiącu, o ile wpłyną wnioski, o których mowa w § 5.
 2. Harmonogram spotkań Komisji ustalany jest na początku każdego semestru roku akademickiego i jest dostępny na stronie internetowej Uczelni.
 3. Na posiedzeniach Komisji rozpatrywane są wnioski, które wpłyną do przewodniczącego Komisji na co najmniej dwa tygodnie przed jej planowanym posiedzeniem.
 4. Komisja podejmuje uchwały oraz zatwierdza opinie w tajnym trybie głosowania zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy członków Komisji, w tym przewodniczącego lub wiceprzewodniczącego.

5. Sekretarz jest odpowiedzialny za przygotowanie dokumentów oraz dostarczenie ich do wnioskodawcy.
6. Do 30 września przewodniczący Komisji przedstawia rektorowi raport ze swoich prac w minionym roku akademickim.

§ 10. Kanclerz zapewnia Komisji odpowiednie pomieszczenia wraz niezbędnym wyposażeniem.

§ 11. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Rektor
Państwowej Uczelni Stanisława Staszica w Pile

dr hab. Donat Mierzejewski, prof. PUSS